

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ԲԶԶԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ՀՅՈՒՄՎԱԾՔԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՍԱՂՄՆԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐՈՎ

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ԲՆԱԳԻՏԱԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՍԲԻՈՆ	ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԲՆԱՊԱՀԱՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՐԱՆՑ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	ԲԶԶԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ՀՅՈՒՄՎԱԾՔԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՍԱՂՄՆԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐՈՎ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻԶ	0806B4/05
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	2-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	<p>Գիտելիքներ հաղորդել հյուսվածաբանության և սաղմնաբանության տեսական և կիրառական հիմնախնդիրների, օրինաչափությունների օնտոգենեզի վրա տարբեր գործոնների ազդեցության մեխանիզմների վերաբերյալ: Կարողանալ հյուսվածաբանական մանրապատրաստուկներ ուսումնասիրել, նկարել և դրանք տարբերակել, տեսական գիտելիքները կյանքում կիրառել:</p>
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<ul style="list-style-type: none"> • ԳԻՏԵԼԻՔ Նկարագրել բջջի, հյուսվածքների ու միջբջջային կառուցվածքների ձևաբանական և ֆունկցիոնալ առանձնահատկությունները, սաղմնաբանության հիմնարար օրենքներն ու հասկացությունները, անհատական զարգացման փուլերը, բնականոն զարգացման խանգարումներ առաջացնող պատճառներն ու գործոնները, գիտության ժամանակակից նվաճումները արտաօրգանիզմային բեղմնավորման մասին • ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ Մեկնաբանել սաղմնաբանության և հյուսվածաբանության դերը որպես տեսական ու փորձարարական գիտություն, կապը այլ գիտությունների հետ: Ճանաչել և վերլուծել տարբեր բջիջների ու հյուսվածքների կտրվածքների մանրապատրաստուկները: Բացատրել բջիջների կառուցվածքի ու ֆունկցիաների փոխկախվածությունը: Ճիշտ գնահատել սեփական առողջական վիճակը և օգտվել կոմպլեքս բուժհիմնարկներից: Ճիշտ օգտվել մասնագիտական գրականությունից և SS-ից: • ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ Տիրապետել օպտիկական սարքերից, հյուսվածաբանական ուսումնասիրության մեթոդներից օգտվելու, գիտելիքները ըստ անհրաժեշտության օգտագործելու հմտություններին:
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	<ul style="list-style-type: none"> • ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 7 • ԼՍԱՐԱՆԱՅԻՆ ԺԱՄ - 80 • ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ - 44 • ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 24 • ՄԵՄԻՆԱՐ - 12 • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ - 5
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	ՀՀ հանրակրթական հիմնական դպրոցի «Մարդ, անատոմիա, ֆիզիոլոգիա, հիգիենա» և «Կենսաբանություն» դասընթացի ավագ դպրոցի չափորոշային պահանջների իմացություն:

ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ

Դասախոսություն, գործնական աշխատանքներ՝ մանրադիտակի կիրառում պատրաստուկի ուսումնասիրում և նկարում, ինքնուրույն, խմբային և համագործակցային աշխատանք, գրականության աղբյուրների մշակում, SS-ի օգտագործում:

ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Թեմա1. Բջջի զարգացման էվոյուցիան: Պրոկարիոտ և էուկարիոտ բջիջների կառուցվածքային առանձնահատկությունները
Թեմա 2. Էուկարիոտ բջիջների օրգանոիդների կառուցվածքային և ֆունկցիոնալ կազմավորման ընդհանուր սկզբունքները
Թեմա 3. Բջջային ցիկլ: Կարգավորման մեխանիզմները
Թեմա 4. Հյուսվածկաբանություն: Ընդհանուր հիմունքներ:
Թեմա 5. Էպիթելային հյուսվածքներ
Թեմա 6. Շարակցական հյուսվածքներ
Թեմա 7. Մկանային հյուսվածքներ
Թեմա 8. Նյարդային հյուսվածքներ
Թեմա 9. Սաղմնաբանության զարգացման պատմություն:
Հիմնական օրենքներ և հասկացություններ
Թեմա 10. Սաղմի զարգացման փուլեր
Թեմա 11. Քորդավորների տիպի տարբեր դասերի կենդանիների սաղմնային զարգացման առանձնահատկությունները
Թեմա 12. Մարդու էքստրակորպորալ բեղմնավորում
Թեմա 13. Բնածին արատներ: Տերատոլոգիա

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ

1. Ադամյան Ն. Վ. – Հյուսվածաբանություն սաղմնաբանության հիմունքներով Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Գյումրի 2007
2. Ադամյան Ն. Վ. – Թեստեր յուսվածաբանություն սաղմնաբանության հիմունքներով // Ուսումնասօժանդակ ձեռնարկ, Գյումրի 2008
3. Ջիվանյան Կ. Ա., Կարապետյան Ա. Ֆ. – Հյուսվածաբանություն, Երևան ԵՊՀ հրատ. 2012
4. Рябов – Гистология с основамы эмбриологии

ԼՐԱՑՈՒՑԻԶ

1. Под ред. Афанасьева Ю. И, Юриной И. А. –Гистология Учебник Москва. “Медицина” 1999
2. В. Л. Быков – Цитология и общая гистология Санкт- Петербург. 2000

ՄՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

Ստուգողական աշխատանք
Բանավոր
1.Ընթացիկ ակտիվությունը գնահատվում է առավելագույնը 100 միավոր՝ ինքնուրույն աշխատանքի և գործնական ու սեմինար պարապմունքներին մասնակցության արդյունքներով:
2-3. Ընթացիկ գրավոր ստուգումները անցկացվում են ընդհանուր 100 միավորանոց արժեք ունեցող թեստերով, որոնք կազմված են 20-ական միավորանոց, ընդարձակ պատասխանով 3 հարցերից և 4 միավորանոց 10 թեստային առաջադրանքներից:
4. Ամփոփիչ բանավոր ստուգումը անցկացվում է 40, 30, 30 միավորանոց 3 հարցերից կազմված տոմսերով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ

1.Բաղադրիչ 1- 10 % /հաճախումներ/
2.Բաղադրիչ 2- 20% /ընթացիկ ստուգում 1-ին/
3.Բաղադրիչ 3 - 20% /ընթացիկ ստուգում 2-րդ/
4.Բաղադրիչ 4 - 40% /ամփոփիչ ստուգում/
5.Բաղադրիչ 5 - 10% /ընթացիկ ակտիվություն/

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տառային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

ՌԻՍԱՆՈՂԻ ԾԱՆՐԱԲԵՌՆՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԺԱՄԱՆԱԿԸ

կրեդիտ/կրեդիտ ժամ-7/210

Հ/Հ	Թեմա	Լսարանային ժամեր			Ուսանողի ինքնուրույն Սշխատա ժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր Սշխատա ժամանակը
		Դասախոսություն	Գործնական	Սեմինար		
1.	<u>Թեմա 1.</u> Բջջի զարգացման էվոլյուցիան: Պրոկարիոտ և էուկարիոտ բջիջնե րի կառուցվածքային առանձնահատկությունները	2			2	4
2.	Ծանոթացում հյուսվածաբանական ուսումնասիրությունների տեխնիկային: Ատլասով և պլակատով պրոկարիոտ և էուկարիոտ բջջի էլեկտրոնամանրադիտակային կառուցվածքի ուսումնասիրում և նկարում		2		2	4
3.	<u>Թեմա 2. / մաս 1/</u> Էուկարիոտ բջիջների օրգանոիդների կառուցվածքային և ֆունկցիոնալ կազմավորման ընդհանուր սկզբունքները: Պլազմոլեմայի, կառուցվածքն ու ֆունկցիաները	2			2	4
4.	<u>Թեմա 2. / մաս 2/</u> Բջջի սինթետիկ և ներբջջային մարտոդության ապարատների կառուցվածքն ու ֆունկցիաները	2			2	4
5.	<u>Թեմա 2. / մաս 3/</u> Էներգետիկ ապարատի բջջակմախքի, ներառուկների կառուցվածքն ու ֆունկցիաները	2			2	4
6.	<u>Թեմա 2. / մաս 4/</u> Բջջակորիզ՝ կորիզաթաղանթ, կորիզահյուս, կորիզակ, քրոմոսոմ	2			2	4
7.	<u>Թեմա 3.</u> Բջջային ցիկլ: Կարգավորման մեխանիզմները: Բջջի ծերացում և մահ	2			2	4
8.	Բջջի մեյոզի դիտում մանրադիտակով		2		3	5
9.	Էուկարիոտ բջջի օրգանոիդների կառուցվածքի ու ֆունկցիաների փոխկախվածության վերլուծություն			2	2	4
10.	<u>Թեմա 4.</u> Հյուսվածաբանություն : Ընդհանուր հիմունքներ / մաս 1/ Հյուսվածաբանության զարգացման պատմությունը: Կապը այլ գիտությունների հետ: Ուսումնասիրման մեթոդները Հյուսվածքների ընդհանուր բնութագիրը:	2			2	4
11.	<u>Թեմա 4. / մաս 2/</u> Հյուսվածքների դասակարգման սկզբունքները: Բնային բջիջներ: Հիստոգենեզ: Ռեգեներացիա	2			2	4
12.	Բնային բջիջների դերը ռեգեներացիայի, հիստոգենեզի գործընթացում			2	2	4
13.	<u>Թեմա 5.</u> Էպիթելիայի հյուսվածքներ	2			2	4

	Էպիթելային հյուսվածքների դասակարգումը, բազմազանությունը					
14.	Էպիթելային հյուսվածքների մանրադիտակային ուսումնասիրում		2		2	4
15.	<u>Թեմա 6 / մաս 1/</u> Շարակցական կամ Ներքին միջավայրի հյուսվածքներ, Փուխր ՇՀ: Արյունաստեղծ հյուս վածքներ: Բջջային կազմ, միջբջջա յին նյութ:	2			2	4
16.	ՓՇՀ-ի և արյունաստեղծ հյուսվածքի մանրադիտակային ուսումնասիրում		2		2	4
17.	<u>Թեմա 6. / մաս 2/</u> Տրոֆիկ շարակցական հյուսվածքներ՝ Արյուն, Ավիջ: Բջջային կազմ և միջբջջային նյութ:	2			2	4
18.	Գորտի և մարդու արյան քսուկների մանրադիտակային ուսումնասիրում		2		2	4
19.	<u>Թեմա 6. / մաս 3/</u> Խիտ ՇՀ՝ ջիլ, կապան, ապոնեվրոզ: Կոճկային հյուսվածքներ: Բջջային կազմ և միջբջջային նյութ	2			2	4
20.	Ջլի և կոճկային հյուսվածքի մա նրադիտակային ուսումնասիրում		2		2	4
21.	<u>Թեմա 6. / մաս 4/</u> Ոսկրային հյուսվածք: Բջջային կազմ և միջբջջային նյութ, հիստո գենեզ <u>Թեմա 7. / մաս 1/</u> Մկանային հյուսվածքներ Միջաձիգ զոլավոր կմախքային հյուսվածք:	2			2	4
22.	Ոսկրային հյուսվածքի մանրա դիտակային ուսումնասիրում		2		3	5
23.	ՇՀ բջջային կազմի, միջբջջային նյութի բազմազանության, կառուցվածքի ու ֆունկցիաների փոխկախվածության վերլուծություն			2	2	4
24.	<u>Թեմա 7. / մաս 2/</u> Մկանային հյուսվածքներ Հարթն միջաձիգ զոլավոր սրտամկանային հյուսվածքների կառուցվածքն ու ֆունկցիաները <u>Թեմա 8. / 1-ին մաս/</u> Նյարդային հյուսվածք Նյարդային հյուսվածքի բջջային կազմը, միջբջջային, նյութ:	2			2	4
25.	Հարթն միջաձիգ զոլավոր մկան ային հյուսվածքների մանրադիտակային ուսումնասիրում		2		2	4
26.	<u>Թեմա 8. / 2- մաս/</u> Նյարդային հյուսվածք Նյարդային ռեցեպտոր բջիջներ, Նյարդային սինապսներ, հիստոգե նեզ , ռեգեներացիա <u>Թեմա 9.</u> Սաղմնաբանության զարգացման պատմություն: Հիմնական օրենքներ և հասկացություններ Սաղմնաբանության խնդիրները, կապը այլ գիտությունների հետ, պատմական զարգացման փուլերը	2			2	4
27.	Նյարդային բջիջների, տիզրոնի նյութի, նյարդերի		2		2	4

	տեսակների մանր ադիտակային ուսումնասիրում					
28.	<u>Թեմա 10. / մաս 1/</u> Սաղմի զարգացման փուլեր Պրոգնեզ, բեղմնավորում,	2			2	4
29.	<u>Թեմա 10. / մաս 2/</u> Տրոհում, Գաստրոլյացիա, օրգանոգենեզ	2			2	4
30.	Սեռական բջիջների և սաղմի զարգացման փուլերի մանրադիտակային ուսումնասիրում		2		2	4
31.	<u>Թեմա 11. / մաս 1/</u> Քորոզավորների տիպի տարբեր դաս երի կենդանիների սաղմնային զարգացման առանձնահատկությունները Նշտարիկի, ոսկրային ձկների և երկկենցաղների սաղմնային զարգացման առանձնահատկությունները	2			2	4
32.	<u>Թեմա 11. / մաս 2/</u> Նշտարիկի, երկկենցաղների սաղմնային զարգացման տարբեր փուլերի մանրադիտակային ուսումնասիրում		2		2	4
33.	<u>Թեմա 11. / մաս 3/</u> Թռչունների և կաթնասունների սաղմնային զարգացումը: Արտասաղմնային օրգաններ	2			2	4
34.	Թռչունների առանցքային օրգանների սաղմնադրման մանրադիտակային ուսումնասիրում		2		2	4
35.	<u>Թեմա 11. / մաս 4/</u> Ընկերքի տիպերը: Մարդու սաղմնային զարգացումը	2			3	5
36.	Մարդու արտասաղմնային օրգանների կառուցվածքի ու նշանակության վերլուծություն			2	2	4
37.	<u>Թեմա 12.</u> Մարդու էքստրակորպորալ բեղմնավորում Միջոցառումներ, որոնք կիրառվում են ՄԷԲ ժամանակ, փուլերի նկարագրերը	2			3	5
38.	ՄԷԲ գիտական և բարոյական կողմերի քննարկում			2	2	4
39.	<u>Թեմա 13.</u> Բնածին արատներ: Տերատոլոգիա Տերոտոլոգիան որպես սաղմնային զարգացման շեղումները, դրանց պատճառներն ուսումնասիրող գիտություն:	2			3	5
40.	Միջավայրի անհատի վարքագծի ու իրազեկության դերը առողջ սերունդ ունենալու գործում:			2	2	4
	Ընթացիկ ստուգում I /գրավոր ստուգողական/				15	15
	Ընթացիկ ստուգում II /գրավոր ստուգողական/				15	15
	Ամփոփիչ ստուգում /բանավոր/				15	15
	Ընդամենը					210